

NUSIKALSTAMUMO TERITORINIO PASISKIRSTYMO LIETUVOJE YPATUMAI (2004)

Tyrėja: S. Mališauskaitė - Simanaitienė

Tyrimo rėmuose analizuojamas nusikalstamumo teritorinis pasiskirstymas tarp Lietuvos didžiųjų miestų ir kitų Lietuvos miestų ir rajonų bei Lietuvos miestų ir rajonų pasiskirstymas pagal nusikalstamumo lygį.

Tyrimo išvadose konstatuojama, kad nusikalstamumas Lietuvoje pasiskirstęs labai nevienodai (skirtumas gali siekti apie 2-2,5 karto) bei yra labai kintantis reiškinys (t.y. Lietuvoje yra labai nedaug miestų- rajonų, pasižyminčių stabiliu nusikalstamumo lygiu).

Nusikalstamumo teritorinio pasiskirstymo duomenys nepatvirtina hipotezės, kad nusikalstamumo lygis yra aukštesnis miestuose nei rajonuose. Lyginant Vilniaus, Klaipėdos, Kauno, Šiaulių miestų ir jų rajonų nusikalstamumo lygius, pastebėtina, kad visais nagrinėjamo laikotarpio metais minėtuose miestuose nusikalstamumo lygio rodikliai buvo didesni nei šių miestų rajonuose. Tačiau nagrinėjant Alytaus miesto ir rajono, Birštono miesto ir Prienų rajono, ir ypač Panevėžio miesto ir Panevėžio rajono nusikalstamumo lygio rodiklius, darytina išvada, kad 1999 – 2002 m. šių miestų rajonuose nusikalstamumo lygio rodikliai buvo didesni nei miestuose.

1999 – 2002 m. laikotarpiu miestams – rajonams, kuriuose nusikalstamumo lygis buvo didesnis nei bendras nusikalstamumo lygis Lietuvoje, priskiriami šie miestai – rajonai: Neringos, Palangos, Klaipėdos, Vilniaus, Panevėžio, Kauno miestai, Panevėžio ir Klaipėdos rajonai. 1999 – 2002 m. didžiausias nusikalstamumo lygis buvo Neringos mieste, Panevėžio rajone, Palangos mieste. 1999 – 2002 m. mažiausias nusikalstamumo lygis buvo Švenčionių bei Trakų rajonuose. Taip pat analizuojamu laikotarpiu Skuodo, Vilkaviškio, Varėnos, Kelmės rajonuose bei Alytaus mieste nusikalstamumo lygis buvo vienas iš mažiausių.

Nusikalstamumo lygio rodikliai Lietuvos kurortiniuose miesteliuose labai skiriasi: Palangos ir Neringos miestuose nusikalstamumo lygio rodikliai vieni iš didžiausių, o Birštono ir Druskininkų miesteliuose – vieni iš mažiausių. Taip pat nusikalstamumo lygio rodikliai šiuose kurortuose skiriasi ir tuo, kad tik Palangos ir Neringos miestuose fiksuojami labai dideli sezoniniai svyravimai.

Nagrinėjant Lietuvos miestų – rajonų pasiskirstymą į grupes pagal nusikalstamumo lygį atskiruose miestuose – rajonuose, pastebėtina, kad miestų – rajonų, kuriuose nusikalstamumo lygis yra mažas ar labai mažas, yra žymiai daugiau nei miestų – rajonų, kuriuose nusikalstamumo lygis yra didelis ar labai didelis. Santykinai yra labai mažai miestų – rajonų, kuriuose nusikalstamumo lygis yra labai didelis ar didelis.